

РЕШЕНИЕ

№ 144

гр. Плевен , 22.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛЕВЕН, IV ВЪЗ. ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ в
публично заседание на двадесет и пети май, през две хиляди двадесет и първа
година в следния състав:

Председател: Цветелина М. Янкулова
Стоянова

Членове: Рени В. Георгиева
Емилия Ат. Кунчева

при участието на секретаря Велислава В. Трифонова
като разгледа докладваното от Цветелина М. Янкулова Стоянова Въззивно
гражданско дело № 20214400500295 по описа за 2021 година

**Въззивно гражданско производство по реда на чл. 258 и сл. от
ГПК.**

Делото е образувано на основание въззивна жалба, подадена от от адв. С.Ч. от АК-гр.Плевен, със служебен адрес в гр.Кнежа, ул.“*****” - особен представител на въззивната жалбоподателка П. В. Г., ЕГН-*****, с регистриран адрес в гр.Искър, Област-Плевен, ул.“****” – ответница в първоинстанционното производство по гр.д. №52/2020г. по описа на Районен съд-Кнежа, срещу постановеното по делото съдебно Решение № 9/26.02.2021г., в частта, с която съдът е признал за установено, че същата дължи на „*****”, чрез „БНП *****”, със седалище и адрес на управление в гр.**** ****4, следните суми, произтичащи от Договор за потребителски кредит PLUS-12999942/24.03.2016г.: Главница за разликата от 1534.58лв. до 8773.50лв., възнаградителна лихва от 5142.28лв. и са присъдени разноски.

Във въззивната жалба се твърди, че в обжалваната част решението е неправилно и се прави искане да бъде отменено и вместо него въззивният съд да постанови друго, с което да отхвърли иска в обжалваната част. Излагат се оплаквания в подкрепа на изразеното становище.- Клаузите, в които е уговорена договорна лихва, надвишаваща три

пъти законната лихва, са нищожни като противоречащи на добрите нрави съгласно чл.26,ал.1 от ЗЗД, с оглед константната практика на ВКС, която е цитирана. Поради това въззивницата не дължи претендираната от кредитора договорна (възнаградителна) лихва от 5142.28лв., а само останалата част от главницата, която определя на 1534.58лв.

Препис от въззивната жалба е изпратен на ответника по същата „*****, чрез „Б***** със седалище и адрес на управление в гр.**** Бизнес **** ищец в първоинстанционното производство. В указания срок е постъпил писмен отговор, подаден чрез пълномощника юрк. Н. М., в който се изразява становище за неоснователност и се предлага да бъде потвърдено обжалваното решение. Изтъква се, че след приемането на чл.19,ал.4 от ЗПК (в сила от 23.07.2014г.), цитираната от въззивницата съдебна практика за нищожност на клаузите за възнаградителна (договорна) лихва, е неприложима.

Плевенският окръжен съд, като провери обжалваното решение с оглед изложените оплаквания във въззивната жалба и обсъди събраните доказателства, приема следното:

Въззивната жалба, подадена от адв. С.Ч. от АК-гр.Плевен, със служебен адрес в гр.Кнежа, ул.“*** - особен представител на въззивната жалбоподателка П. В. Г., ЕГН-*****, с регистриран адрес в гр.Искър, Област-Плевен, ул.“***** – ответница в първоинстанционното производство по гр.д.№52/2020г. по описа на Районен съд-Кнежа, срещу постановеното по делото съдебно Решение № 9/26.02.2021г., в частта, с която съдът е признал за установено, че същата дължи на БНП **** чрез БНП ***** , със седалище и адрес на управление в гр.***** ****4, следните суми, произтичащи от Договор за потребителски кредит PLUS-12999942/24.03.2016г.: Главница за разликата от 1534.58лв. до 8773.50лв., възнаградителна лихва от 5142.28лв. и са присъдени разноски,е подадена в срок, срещу съдебен акт, подлежащ на обжалване, от надлежна страна, при наличие на правен интерес, поради което е процесуално ДОПУСТИМА и следва да бъде разгледана по същество**

Разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Първоинстанционното производство по гр.д.№52/2020г. по описа на Районен съд –Кнежа, е образувано на основание обективно съединени иски с правно основание чл.422, ал.1, вр.чл.415, ал.1 от ГПК, предявени от ищеца (понастоящем ответник по въззивната жалба) „*****, чрез „Б***** със седалище и адрес на управление в гр.**** Бизнес Парк София, сгр.14, срещу ответницата (понастоящем въззивна жалбоподателка) П. В. Г. с регистриран адрес в гр.Искър, ул.“*****.

В исковата молба се твърди следното: С договор за потребителски кредит PLUS-12999942/24.03.2016г. ищцовото дружество е отпуснало на ответницата паричен кредит в размер на 10000.00лв.(десет хиляди лв.) и закупуване на застраховка от 3360.00лв.(три хиляди триста и шестдесет лв.) Сумата е изплатена от кредитора по

уговорения начин. Усвояването на сумата П.Г. е удостоверила с полагане на подписа си в поле "Удостоверение на изпълнението". Въз основа на чл.3 от договора, за ответницата възниква задължението да погаси заема на 60 месечни вноски, всяка по 429.02лв. (четиристотин двадесет и девет лв. и 2ст.) Длъжницата е преустановила плащане на вноските по кредита на 20.03.2018г., като към тази дата са погасени 22 месечни вноски. На основание чл.5 от договора вземането на кредитора става изискуемо в пълен размер, ако кредитополучателя просрочи две или повече вноски.

Прави се искане, съдът да постанови решение, с което да признае за установено, че ответницата дължи на ищеца сумите по договор за потребителски кредит, за които по ч.гр.д.№68982019г. по описа на Районен съд-Кнежа, е издадена Заповед №660/29.10.2019г. за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК – 9109.50лв.- главница, 5142.28лв.-възнаградителна лихва, 1369.35лв. – законна лихва върху главницата от 20.04.2018г. до 11.10.2019г., законна лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението до изплащане на вземането.

При условие, че установителният иск бъде отхвърлен, поради ненадлежно обявена предсрочна изискуемост на вземането по кредита, преди издаването на заповед за изпълнение, при условията на евентуалност се предявява осъдителен иск, с искане да бъде осъдена ответницата П. В. Г., да заплати същите суми: Главница 9109.50лв, възнаградителна лихва 5142.28лв. и законна лихва за забава в размер на 1369.35лв.

Ответницата П. В. Г., чрез особения представител адв. С.Ч. от АК-Плевен, е подала писмен отговор на исковата молба, в който е изразила становище за неоснователност на предявените искове. Генералното възражение е, че клаузата за възнаградителна лихва е нищожна, като противоречаща на добрите нрави, тъй като годишният лихвен процент надвишава трикратния размер на законната лихва.

По делото са събрани писмени доказателства и е прието заключение на съдебно-счетоводна експертиза.

Граждански състав на Районен съд-Кнежа, се е произнесъл с обжалваното Решение №9/26.02.2021г., с което е постановил следното:

Признал е за установено, че П. В. Г., ЕГН-***** от гр. Искър, дължи на *****, чрез „Б***** със седалище и адрес на управление в гр.**** Бизнес Парк София, сгр.14, следните суми: 8773.50лв. – главница по кредита, 5142.28лв.-възнаградителна лихва, 137.27лв.- законна лихва за забава за периода от 11.12.2018г.- до 28.10.2019г.-, както и законна лихва върху главницата, считано от подаване на заявлението – 28.10.2019г- до окончателното изплащане на дължимата сума.

Със същото решение е отхвърлил иска за главницата за разликата от 8773.50лв. до 9109.50лв. и иска за мораторна лихва за разликата от 137.27лв. до 1369.35лв.

Няма данни съдът да се е произнесъл по съединените при условията на евентуалност осъдителни искове.

В частта, в която установителните искове са отхвърлени, решението не е обжалвано и е влязло в сила.

Въззивният съд приема, че в обжалваната част, постановеното РЕШЕНИЕ е ВАЛИДНО, ДОПУСТИМО и ПРАВИЛНО.

Във въззивната жалба не се излагат оплаквания във връзка с валидността и допустимостта на обжалваното решение, съгласно правомощията по чл.269 от ГПК, въззивният съд не установи наличието на пороци, които да обуславят нищожност или недопустимост на съдебния акт.

За да се произнесе относно правилността на обжалваното решение, съдът анализира събраните по делото доказателства, заключението на експертизата, обсъди становищата на страните и като съобрази приложимите материалноправни норми и практиката на ВКС по аналогични казуси, приема за установено следното:

Между ищеца в първоинстанционното производство(понастоящем ответник по въззивната жалба) „*****“, със седалище и адрес на управление в гр.*****4, като кредитодател и ответник ата (понастоящем въззивна жалбоподателка) П. В. Г.,ЕГН-***** с адрес в гр.Искър, Област-Плевен, ул.“****“, като кредитополучател, е сключен Договор за потребителски паричен кредит № PLUS-12999942 от 24.03.2016г, по силата на който на ответницата е отпуснат паричен заем от 10000.00лв.(десет хиляди лв.) В писмената форма на договора, са уговорени правата и задълженията на страните и последиците от неизпълнение. Размерът на договорната лихва е 36.33%, а годишният процент на разходите - 45.77%. Между кредитополучателя Павлина В.Г. и неучастващо в делото юридическо лице - Кардиф Животозастраховане и Общо застраховане, клон България е подписан сертификат по застраховка „Защита на плащанията“ и „Злополука“. Изплащането на задължението следва да се извършва съгласно погасителен план на 60 равни месечни вноски по 429.02лв. всяка, включваща част от главницата, част от договорната лихва и част от застрахователната премия. Последната вноска е дължима на 20.04.2021г.

На 28.10.2019г, кредиторът „*****“ е подал заявление за издаване срещу кредитополучателя П.Г., на заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК, за сумите по договора за потребителски кредит, дължими след 22 вноска по погасителния план, след което длъжницата е изпаднала в забава: 9109.50лв.- главница; 5142.28лв.- възнаградителна лихва за периода от 20.03.2018г. до 20.04.2021г. и 1369.35лв.-лихва за забава за периода от 20.04.2018г. до 11.10.2019г., както и лихва върху главницата от датата на постъпване на заявлението до изплащане на вземането. Състав на РС-Кнежа е уважил изцяло заявлението като е издал исканата заповед за изпълнение. Последната е връчена на длъжницата при условията на чл.47,ал.5 от ГПК. По указание на съда, кредиторът е предявил иск по чл.411

от ГПК за установяване съществуването на вземането, за което е издадена заповед за изпълнение и евентуално иск за присъждане на същото вземане.

От неоспореното заключение на приетата в първа инстанция на исковото производство съдебно-счетоводна експертиза, се установява следното: Отпуснатият кредит е усвоен от кредитополучателката. Същата е погасила изцяло 22 вноски по погасителния план и част от 23-тата. Изплатила е общо 9925.42лв., които кредиторът е отнесъл за погасяване на задълженията, както следва: 1226.50лв.-за главница, 7238.92лв.-възнаградителна лихва, 1400.00лв.-застраховка и 60.00лв.-такси/разноски.

Съгласно експертизата, неизплатената част от главницата е 8773.50лв., а неизплатената част от договорната лихва по погасителния план е 5142.28лв.

Следователно, кредиторът е изпълнил задължението си за предоставяне на кредитополучателката на уговорената парична сума, предмет на договора за паричен потребителски кредит, но последната не е изпълнила задължението си за погасяване на задължението съгласно погасителния план, като след 22/23 вноски е спряла плащанията.

Съдът приема, че предсрочната изискуемост на кредита не е обявена на длъжника по надлежен начин. Към момента на подаване на заявлението по чл.410 от ГПК, към момента на подаване на иска по чл.422 от ГПК, както и при постановяване на първоинстанционното решение, не е бил настъпил падежа на част от главницата и на част от възнаградителната лихва по кредита. При разглеждане на делото във въззивна инстанция обаче, срокът на погасителния план е изтекъл на 20.04.2021г., поради което и в съответствие с разрешението, дадено в ТР№8/2017г- на ОСГТК на ВКС, постановено на 02.04.2019г. предявеният по реда на чл. 422,ал. 1 ГПК иск за установяване дължимост на вземане за главница и за възнаградителна лихва по договор за кредит поради предсрочна изискуемост може да бъде уважен за цялата незаплатена сума. -Вноските с настъпил падеж към датата на формиране на силата на пресъдено нещо от въззивния съд като втора/първа инстанция по същество, са дължими, въпреки, че предсрочната изискуемост не е била обявена на длъжника преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение. Следователно, на основание чл.422,ал.1 от ГПК може да се признае, че ответницата по иска дължи на ищеца претендираните суми от непълно изплатената 23-та вноска до крайната 60-та вноска с падеж на 20.04.2021г., съгласно погасителния план към договор за потребителски паричен кредит № PLUS-12999942, сключен на 24.03.2016г., както следва: сумата от 8773.50лв.- неизплатена част от главница и сумата от 5142.28лв.- неизплатена част от възнаградителна лихва.

Неоснователни са изложените във въззивната жалба оплаквания за нищожност поради противоречие с добрите нрави, на договорната клауза, в която е уговорен размер на възнаградителната лихва, надхвърлящ трикратния размер на законната. Посочената п съдебна практика е неприложима за настоящия казус, тъй като е постановена преди създаването разпоредбата на чл.19,ал.4 от ЗПК, определяща максимално допустимия

размер на ГПР при потребителските кредити до петкратния размер на законната лихва. На настоящия съдебен състав не е известно да съществува нормативно правило, регламентиращо размера на възнаградителната лихва, която страните по договор за кредит могат да договарят. (В разпоредбата на чл.10,ал.1 от ЗЗД е посочен начина на определяне на законната лихва, т.е на лихвата за забава.) ГЛП обаче е част от ГПР, от което следва, че ако последният е в границите на чл.19,ал.4 от ЗПК, ГЛП също е съобразен със закона. Общеизвестен факт е, че основният лихвен процент за съответен период се определя от БНБ на основание чл. 35 от ЗБНБ. Законната лихва се определя от МС, като към основния лихвен процент се добавят 10 пункта. Към момента на сключването на договора, основният лихвен процент е бил (0.01% + 10 пункта) или 10.01%. От това следва, че петкратния размер на законната лихва, според която следва да се определи законосъобразността на уговорения ГПР е 5(0.01% +10пункта) или 50.05%. Видно е, че уговорения годишен процент на разходите в сключения между страните договор в размер на 45.77% е в допустимите граници на чл.19,ал.4 от ЗПК. От това следва, че и ГЛП в размер на 36.33% също е в рамките на закона, тъй като представлява част от ГПР.

От изложеното е видно, че въззивният съд достига до краен правен извод, който е идентичен с този на първоинстанционния, поради което обжалваното решение като правилно следва да бъде потвърдено.

С оглед изхода на делото, въззивната жалбоподателка следва да заплати по сметка на Окръжен съд-Плевен държавна такса за въззивно обжалване в размер на 177.62лв. на основание чл.78,ал.6 във вр. чл.81,ал.1,т.5 от ГПК, а на ответника по въззивната жалба – юрисконсултско възнаграждение от 100.00лв. на основание чл.78,ал.8 от ГПК.

По изложените съображения, Плевенският окръжен съд, IV-ти въззивен граждански състав, на основание чл.271 от ГПК

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА като ПРАВИЛНО РЕШЕНИЕ №9/26.02.2021г., постановено по гр.д.№52/2020г. по описа на Районен съд-Кнежа.

ОСЪЖДА П. В. Г., ЕГН-***, с регистриран адрес в гр.Искър, Област-Плевен, ул. **** ДА ЗАПЛАТИ по сметка на Окръжен съд-Плевен държавна такса от 177.62лв.(сто седемдесет и седем лв. и 62ст.) на основание чл.78,ал.6 във вр. чл.81,ал.1,т.5 от ГПК.**

ОСЪЖДА П. В. Г., ЕГН-*** с регистриран адрес в гр.Искър, Област-Плевен, ул. **** ДА ЗАПЛАТИ на ****, чрез „Б***** със седалище**

и адрес на управление в гр.**** ****4, СУМАТА от 100.00лв.(сто лв.) – юрисконсултско възнаграждение на основание чл.78,ал.8 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред ВКС на РБ в 1-месечен срок от връчването на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____